

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

פיתוח אמון ושייכות בביה"ס בדרך לתהליך בניית הסכמות

כתבה: טובה בן-ארי

אימון בבניית תקשורת יעילה בין הבית לבית ספר:

תקשורת היא היסוד הבסיסי לשותפות בחינוך הילדים. תהליך "בונים הסכמות" הוא תנאי דמוקרטי לקיומו של כל הסדר, מושתת על מעגלי הידברות בין כל הקבוצות המכילות את המוסד החינוכי. כאשר הורים ומחנכים יוצרים שפה משותפת, מערכות יחסים חיוביות מתפתחות, ובונים הסכמות על ערכי חינוך משותפים, יוצרים תרבות של זכויות המכובדות ע"י כל חברי קהילת ביה"ס, לתלמידים תהיה הנעה רבה יותר ללמידה, לחיברות, לאכפתיות, ללקיחת אחריות ולהצלחה. ריבוי נקודות המבט התרבותיות, האמונה והאידיאולוגיות שאנו מצווים כיום לכבד בנושא זכויות אדם בביה"ס, גוזר נקודות מבט מוסריות. אלו הם החומר והלבנים שמהם בנויים כל הדיונים המתרחשים במפגשי האנשים הבונים הסכמות ערכיות בחיי היום יום במוסדות החינוך.

הצעות:

1. תכננו ת"ל בהם זכויות אדם וכבוד לכל אדם הם אבני הדרך החינוכית שלכם.
2. מצאו דרכים ליישום זכויות אדם בביה"ס ומחוצה לו. עודדו תלמידים לתת זכויות
3. ספרו על פעילותכם האישית במתן זכויות בכיתה, בביה"ס, במקומות נוספים.
4. תנו לתלמידים הרגשה שהם רצויים ואהובים בביה"ס.
5. תנו להורים הרגשה שהם רצויים ומוערכים בביה"ס.
6. יצרו פעילות גומלין ונגישות בין: הורים, תלמידים, מורים, צוות חינוכי.
7. יזמו הזדמנויות להעניק מחמאות לתלמידים
8. חפשו את נקודת החוזק של התלמידים-טפחו אותם, האדירו אותם, ספרו עליהם להורים
9. דווחו להורים על תוכנית הלימודים: חובה ובחירה
10. דווחו להורים על פעולות חיוביות של הילדים. מצאו לפחות פעולה אחת חיובית לכל בכל שבוע, לכל תלמיד.
11. ספרו להורים ולתלמידים מהם הציפיות שלכם מהם, בתחומי הלמידה, החברה, ההתנדבות וכו'.
12. ספרו להורים ולתלמידים על השירותים שניתן לקבל מביה"ס, מהרשות ומהקהילה.
13. יידעו את ההורים והתלמידים על דרכי הערכה שלכם.
14. דונו וכתבו יחד עם ההורים והתלמידים מהם כללי הסדר והמשמעת המחייבים אתכם ואותם, דאגו שהכללים ינוסחו בדרך חיובית. פרסמו את הכללים הללו לכל בית.
15. זמנו הורים ותלמידים לקבל החלטות משותפות.
16. זמנו מפגשים של תלמידים, של הורים יחד ולחוד לדיונים סביב מצוקות שיעלו על ידיהם.
17. עודדו תקשורת ישירה יזומה ע"י הורה או תלמיד בעת מצוקה.
18. תנו לתלמידים מחוונים לבדיקת עבודות, מבחנים. בדקו איתם ביחד את העבודות כדי שהם יוכלו להשלים בע"פ את הפערים שנוצרו בעת הכתיבה.
19. לעולם אל תקראו בכיתה את הציונים של התלמידים, גם לא של הטובים ביותר, ללא הסכמתם.
20. דאגו לתרגם/לעריכה לשונית חומרי למידה והערכה להורים ותלמידים עולים חדשים.
21. קדמו פעילויות לא פורמליות לחיזוק הקשר בין התלמידים ובין התלמידים להורים.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

22. קיימו סדנאות קצרות בנושאים ספציפיים המעניינים תלמידים והורים.
23. תכננו ת"ל שיתמכו במשפחות בעלות גוונים תרבותיים שונים.
24. יזמו חגיגות ע"פ מסורות שונות של המשפחות בביה"ס.
25. תנו ביטוי בכתובה, שירה, ריקוד וכל ביטוי אמנותי אחר לתרבות הבית של התלמידים בביה"ס.
26. ערכו מפגשים עם הורים כדי להדריכם על תוכנית הלימודים שבניתם.
- ספקו מידע לגבי הדרך בה ההורים יכולים לעזור לילדיהם ללמוד בבית.
27. בקשו מהתלמידים ומההורים משוב על דרכי ההוראה-למידה שלכם.